

Ajoneuvoalan työelämätoimikunnan tilannekuva v. 2024

TUTKINTOJEN, TUTKINNON OSIEN JA OSAAMISALOJEN SUORITUSMÄÄRÄT			OPISKELUN TAVOITE (TUTKINNON OSITTAIN) KOKO TUTKINTO TAI TUTKINNON OSA/OSIA	
TUTKINTOJEN MÄÄRÄT KPL			AJONEUVOALAN PT	
Ajoneuvoalan perustutkinto (PT): 1 731			Ajoneuvotekniikan osaamisala 336 kpl	
Ajoneuvoalan ammattitutkinto (AT): 417			Autokorikorjauksen osaamisala 87 kpl	
Ajoneuvoalan erikoisammattitutkinto (EAT): 117			Automaalauksen osaamisala 51 kpl	
			Automyynnin osaamisala 6 kpl	
			Autotekniikan osaamisala 1 122 kpl	
			Moottorikäyttöisten pienkoneiden korjauksen osaamisala 36 kpl	
			Myynnin osaamisala 21 kpl	
			Varaosamyynnin osaamisala 18 kpl	
			Vauriokorjauksen osaamisala 42 kpl	
			Tieto puuttuu 9 kpl	
TUTKINNON OSIEN MÄÄRÄT			AJONEUVOALAN AT	
Ajoneuvoalan PT: 20 544 kpl			Korjaamopalvelun osaamisala 273 kpl	
Ajoneuvoalan AT: 2 460 kpl			Myynnin ja asiakaspalvelun osaamisala 30 kpl	
Ajoneuvoalan EAT: 828 kpl			Rengaspalvelun osaamisala 1-4 kpl	
			Työnjohdon osaamisala 93 kpl	
			Vauriokorjauksen osaamisala 18 kpl	
			Tieto puuttuu 1-4 kpl	
AJONEUVOALAN PT			AJONEUVOALAN EAT	
Yhteiset tutkinnon osat (YTO): 993 kpl		Paikalliset tutkinnon osat: 612 kpl	Ajoneuvoalan esimiestyön osaamisala 27 kpl	
			Korjaamopalvelun osaamisala 57 kpl	
			Vauriokorjauksen osaamisala 33 kpl	
			Myynnin ja asiakaspalvelun osaamisala 1-4 kpl	
			Tieto puuttuu 1-4 kpl	
			AJONEUVOALAN PT	
			koko tutkinto 19 629 kpl	
			tutkinnon osa/osia 915 kpl	
			AJONEUVOALAN AT	
			koko tutkinto 2 208 kpl	
			tutkinnon osa/osia 252 kpl	
			AJONEUVOALAN EAT	
			koko tutkinto 666 kpl	
			tutkinnon osa/osia 162 kpl	

TUTKINTOJEN, TUTKINNON OSIEN JA OSAAMISALOJEN SUORITUSMÄÄRÄT

Pohdinnat

Tutkintojen suoritusmäärät

Tutkintojen suoritusmäärien kehitys v. 2024 verrattuna edelliseen vuoteen (v. 2023).

- Ajoneuvoalan PT muutos 6,6 %.
- Ajoneuvoalan AT muutos 79,7 %.
- Ajoneuvoalan EAT muutos 108,9 %.

Tutkinnon osien suoritusmäärät

Tutkinnon osien suoritusmäärien kehitys v. 2024 verrattuna edelliseen vuoteen (v. 2023).

- Ajoneuvoalan PT muutos 16,0 %.
- Ajoneuvoalan AT muutos 68,1 %.
- Ajoneuvoalan EAT muutos 169,7 %.

Osaamisalojen suoritusmäärät

Osaamisalojen suoritusmäärien kehitys v. 2024 verrattuna edelliseen vuoteen (v. 2023).

Ajoneuvoalan EAT

- Ajoneuvoalan esimiestyön osaamisala muutos 80,0 %.
- Korjaamopalvelun osaamisala muutos 119,2 %.
- Vauriokorjauksen osaamisala muutos 135,7 %.
- Myynnin ja asiakaspalvelun osaamisala 1-4 kpl.
- Tieto puuttuu 1-4 kpl.

Ajoneuvoalan PT

- Ajoneuvotekniikan osaamisala muutos 4,4 %.
- Autokorikorjauksen osaamisala muutos 7,1 %.
- Automaalauksen osaamisala (sisältyy aiempaan vauriokorjaus osaamisalaan).
- Automyynnin osaamisala 6 kpl (v. 2023 ei suorituksia).
- Autotekniikan osaamisala (sisältyy ajoneuvotekniikan osaamisalaan).
- Moottorikäyttöisten pienkoneiden korjauksen osaamisala 36 kpl (v. 2023 ei suorituksia).
- Myynnin osaamisala muutos -15,2 %.
- Varaosamyynnin osaamisala 18 kpl (huomioitu myynnin osaamisalan sisällä).
- Vauriokorjauksen osaamisala 42 kpl (huomioitu autokorikorjauksen sisällä).
- Tieto puuttuu 9 kpl.

Ajoneuvoalan AT

- Korjaamopalvelun osaamisala muutos 133,3 %.
- Myynnin ja asiakaspalvelun osaamisala muutos -42,3 %.
- Rengaspalvelun osaamisala 1-4 kpl (v. 2023 oli 2 kpl).
- Työnjohdon osaamisala muutos 111,4 %.
- Vauriokorjauksen osaamisala muutos 80,0 %.
- Tieto puuttuu 1-4 kpl.

Muut huomiot

Tutkintojen suoritukset osaamisaloittain ovat kasvaneet tutkintojen määrien mukaisesti. Huomattavaa on, että ammatti- ja erikoisammattitutkintojen suorituksien kesto on kahdesta kolmeen vuoteen. Näin ollen suoritukset vaihtelevat eri vuosina.

Ajoneuvoalan työelämätoimikunnan tilannekuva v. 2024

TUTKINTOJEN JÄRJESTÄMINEN

JÄRJESTÄMISLUVAT

Ajoneuvoalan PT: 55 kpl
Ajoneuvoalan AT: 35 kpl
Ajoneuvoalan EAT: 22 kpl

AKTIIVISET JÄRJESTÄJÄT

Ajoneuvoalan PT: 52 kpl
Ajoneuvoalan AT: 26 kpl
Ajoneuvoalan EAT: 12 kpl

EI AKTIIVISET JÄRJESTÄJÄT

Ajoneuvoalan PT: 3 kpl
Ajoneuvoalan AT: 9 kpl
Ajoneuvoalan EAT: 10 kpl

TUTKINTOJEN JÄRJESTÄMINEN

Pohdinnat

SUORITETTUIJEN TUTKINTOJEN KIELET

Ajoneuvoalan PT
Suomi 1 656 kpl
Ruotsi 75 kpl

Ajoneuvoalan AT
Suomi 417 kpl

Ajoneuvoalan EAT
Suomi 117 kpl

Kielellinen ja maantieteellinen kattavuus sekä suoritusten jakautuminen

- Ajoneuvoalan AT:n aktiivisten järjestäjien määrä on lisääntynyt seitsemästätoista kahteenkymmeneenkuuteen eli aktiivisten järjestäjien määrä on selkeästi kasvanut. Aktiivisten osuuden kasvu on hyvä asia, koska niin sanottu nukkuvien järjestäjien määrä on nyt pienempi.
- Järjestämislupien määrä ei ole juurikaan muuttunut, kun verrataan viimeisimpien vuosien määriä.
- PT-koulutusta järjestetään valtakunnallisesti, painottuen kuitenkin suurimpiin kaupunkeihin ja alueellisiin keskuksiin. Ruotsinkielistä koulutusta tarjoaa yhdeksän koulutuksen järjestäjää, joista suurin osa sijaitsee rannikkoseuduilla.
- AT ja EAT noudattavat kumpikin samaa kaavaa kuin PT, Keski-Suomesta ja Itä- Suomesta löytyvät suurimmat koulutuksen järjestäjät.

Ajoneuvoalan työelämätoimikunnan tilannekuva v. 2024

NÄYTTÖJEN TOTEUTUKSEN JA OSAAMISEN ARVIOINNIN LAATU

Näyttöjen suorituspaikkojen jakautuminen

AJONEUVOALAN PT
Työpaikka 72,9 %
Oppilaitos 13,6 %
Työpaikka + oppilaitos 7,16 %
Tieto puuttuu 6,34 %

AJONEUVOALAN AT
Työpaikka 97,3 %
Oppilaitos 1,47 %
Työpaikka + oppilaitos 0,25 %
Tieto puuttuu 0,98 %

AJONEUVOALAN EAT
Työpaikka 92,39 %
Oppilaitos 0,72 %
Työpaikka + oppilaitos 5,43 %
Tieto puuttuu 1,45 %

Pohdinnat suorituspaikkojen jakautumisesta

- Edelliseen vuoteen verrattuna tiedot ovat siirtyneet järjestelmään huomattavasti paremmin (v. 2023 PT oli 37,6 %, AT oli 7 % ja EAT oli 25,7 %).
- AT:n ja EAT:n näyttöjen toteutus tapahtuu pääsääntöisesti työpaikoilla.

Pohdinnat oppilaitoksissa järjestettävistä näytöistä

- Perustutkinnon oppilaitosnäyttöjen osuus on kasvanut, vaikka näytöt pitäisi tutkinnon perusteiden mukaan toteuttaa työpaikoilla. Kasvuun voi vaikuttaa myös tietojen parempi siirtyminen järjestelmään.

Pohdinnat koulutuksen järjestäjien kehittämiskohteista ja hyvistä käytännöistä

- Osaamisen arvioinnin parantamiseksi työpaikkaohjaajien koulutusta tulisi lisätä.
- Koulutuksen järjestäjän tulee varmistaa tiedonkulku dokumentoidusti työpaikkaohjaajille näyttöjen sisällöstä ja osaamisen arvioinnista.

Ajoneuvoalan työelämätoimikunnan tilannekuva v. 2024

NÄYTTÖJEN TOTEUTUKSEN JA OSAAMISEN ARVIOINNIN LAATU Palautteet

Palautekyselyt (vastausasteikko 1-5)

OPISKELIJAPALAUTTEEN
PÄÄTTÖKYSELY, NÄYTÖT

Ajoneuvoalan PT 4,3
Ajoneuvoalan AT 4,6
Ajoneuvoalan EAT 4,7
(kansallinen keskiarvo 4,6)

TYÖPAIKKAOHJAAJAPALAUTE

Ajoneuvoalan PT 4,2
Ajoneuvoalan AT 4,3
Ajoneuvoalan EAT 4,4
(kansallinen keskiarvo 4,2)

TYÖPAIKKAPALAUTE

Ajoneuvoalan PT 4,2
Ajoneuvoalan AT 4,1
Ajoneuvoalan EAT 4,2
(kansallinen keskiarvo 4,2)

Pohdinnat

Opiskelijapalaute

- Opiskelijapalautteen (näytöt) osalta ei ole numeerisesti tapahtunut juurikaan muutosta.
- Palautteissa on eroavuutta vastausten jakaumassa vaikka keskiarvo on samaa luokkaa. PT:ssä on enemmän ääripäiden vastauksia.

Työpaikkaohjaajapalaute

- Työpaikkaohjaajapalaute on tasoittunut perustutkinnon ja ammattitutkintojen välillä. Myös tässä on EAT:n keskiarvo laskenut lähemmäksi AT:tä ja PT:tä.

Työpaikkapalaute

- EAT:n osalta työpaikkapalautteen keskiarvo on laskenut tilastollisesti merkittävästi. Syynä saattaa olla EAT:n roolin epäselvyys ja tarjonnan väheneminen (vaikka muutos ollut kasvava viime vuonna vastausmäärät pieniä).
- Rahoituksen muutos on todennäköisesti jo realisoitunut koulutustarjoajien toiminnassa myös kesken olevien tutkintojen osalta.

Yleistä pohdintaa

- Taloudellinen tilanne saattaa vaikeuttaa opintoja ja muuttaa myös työnantajien suhtautumista.
- Joidenkin koulutuksen järjestäjien tarjonta on laajentunut ammattitutkintojen osalta maantieteellisesti. Se saattaa näkyä mm. ohjauksen haasteena, kun etäisyydet ovat pidempiä.

NÄYTTÖJEN TOTEUTUKSEN JA OSAAMISEN ARVIOINNIN LAATU

Osaamisen arviointi ja kaksikantaisuuden toteutuminen ammatillisissa tutkinnon osissa

AJONEUVOALAN PT
Opettaja ja työelämän edustaja
(kaksikantaisuus) 78,3 %
Tieto puuttuu 2,1 %

AJONEUVOALAN AT
Opettaja ja työelämän edustaja
(kaksikantaisuus) 96,5 %
Tieto puuttuu 0,5 %

AJONEUVOALAN EAT
Opettaja ja työelämän edustaja
(kaksikantaisuus) 98,9 %
Tieto puuttuu 0,7 %

Pohdinnat kaksikantaisuuden toteutumisesta

- Näyttöjen arvioinnit ovat ajoneuvoalan PT:n osalta parantuneet selkeästi edelliseen vuoteen verrattuna merkittävästi (49 % v. 2023). Näyttöjä suoritetaan työpaikoilla.
- Ajoneuvoalan AT:n osalta kaksikantaisuus on parantunut (90 % v. 2023). AT:n tutkinnon osat suoritetaan aina pääsääntöisesti työpaikoilla.
- Ajoneuvoalan EAT:n osalta kaksikantaisuus on parantunut (83 % v. 2023). Näytöt on suoritettu pääsääntöisesti työpaikalla, jossa työelämän edustaja on ollut paikalla.
- Näyttöjen toteutuksen osalta arvioinnit toteutuu suunnitelmallisesti. Perustutkintojen osalta joudutaan osa tutkinnoista suorittamaan oppilaitoksissa, mikä vähentää työelämän edustajan arviointimahdollisuutta.

OSAAMISEN ARVIOINNIN ARVOSANAT AMMATILLISESSA KOULUTUKSESSA

AJONEUVOALAN PT
Keskiarvo 3,4*
Ammatillinen tutkinnon osa 3,6
Yhteinen tutkinnon osa 3,0
(kansallinen ka. 3,7)

*Keskiarvo lasketaan suojatuilla lukumäärillä.

Muita huomiota

- Työelämätoimikunta pitää 4,0 keskiarvoa tavoiteltavana. Ajoneuvoalan kiinnostus on kasvamassa. Kahden viimeisen vuoden aikana ensisijaisia hakijoita on ollut enemmän kuin aloituspaikkoja. Tämä tulee parantamaan hakijoiden motivoitumista opiskeltavaa alaa kohtaan ja nostaa varmaan osaamisen arvosanoja. Yhteisten tutkinnon osien yhdistäminen ammatillisiin tutkinnon osiin on äärimmäisen tärkeätä. Yhteiset tutkinnon osat tulisi konkreettisesti ohjata ammatillisia tutkinnon osia, jotta motivaatio ns. teoriaan säilyisi.

TUTKINTOJEN PERUSTEIDEN JA TUTKINTORAKENTEEN TOIMIVUUS

Pohdinnat tutkinnon perusteiden työelämävastaavuudesta, perusteiden toimivuudesta ja tutkintorakenteesta

Ajoneuvoalan PT

- Vierailukäynneillä ei ole tullut esiin mitään epäkohtia eli tutkinnon perusteet voidaan tulkita hyvin toimiviksi.

Ajoneuvoalan AT

- Työelämätoimikunta ei ole tehnyt tilannekuvaa laadittaessa vierailukäyntejä AT:n koulutusta järjestäviin oppilaitoksiin.

Ajoneuvoalan EAT

- Työelämätoimikunta ei ole tehnyt tilannekuvaa laadittaessa vierailukäyntejä EAT:n koulutusta järjestäviin oppilaitoksiin.

Pohdinnat tutkintorakenteesta

- Työelämän edustajat ovat toivoneet lisää sähkötekniikan ja telematiikan osuutta kaikissa tutkinnon perusteissa.
- Koulutuksen järjestäjien omat yhteydet paikallisen työelämän edustajien kanssa ovat tärkeässä roolissa, jotta saadaan tietoa työelämän tarpeista ja osaamisvaatimuksista.

LÄHTEET

Taustaa

Työelämätoimikunta on laatinut tilannekuvan toimialansa tutkintojen näyttöjen toteutuksen ja osaamisen arvioinnin laadusta.

Työelämätoimikuntien tehtäviin kuuluu tuottaa vuosittain tietoa ammatillisen koulutuksen näyttöjen toteutuksen ja osaamisen arvioinnin laadusta omalla toimialallaan (Valtioneuvoston asetus ammatillisesta koulutuksesta 673/2017).

Työelämätoimikunnan käyttämiä lähteitä

Työelämätoimikunnalla on ollut käytössään Opetushallinnon tilastopalvelu www.vipunen.fi. Määrälliset tiedot (järjestämisluvut, suoritustiedot ja palautetiedot ym.) on poimittu alkuvuodesta 2025, jonka jälkeen tulleita päivityksiä Vipuseen ei ole päivitetty tilannekuvaan.

Siirtymäajalla olevat tutkinnot eivät sisälly määrällisiin tietoihin. Koulutuksen järjestäjien järjestämisluvista koulutuksen järjestäjien aktiivisuus määritellään sillä, onko koulutuksen järjestäjältä kirjautunut tutkintojen tai tutkinnon osien suorituksia vuonna 2024.

Vipusen raporttiselosteesta: Tietosuojauksen vuoksi henkilöltä koskevat lukumäärät 1-4 näytetään arvona "1-4" ja neljää suuremmat lukumäärät pyöristetään lähimpään kolmella jaolliseen lukuun. Keskiarvot lasketaan suojatuilla lukumäärillä.

Lähdemateriaalina tilannekuvan pohdinnoissa on ollut esimerkiksi työelämätoimikunnan vierailukäyntiraportit, mahdolliset lausunnot tutkinnon perusteiden luonnoksista, osaamisen arvioinnin toteuttamissuunnitelmista sekä mahdolliset opiskelijoiden tekemät osaamisen arvioinnin oikaisupyynnöt. Lisäksi pohdintoja on voitu täydentää työelämätoimikunnan jäsenten omilla havainnoilla.

Työelämätoimikunnan tilannekuvat

Työelämätoimikuntien sivusto ja aikaisempien vuosien tilannetiedot ja -kuvat löytyvät Opetushallituksen [www](http://www.oph.fi)-sivustolla: <https://www.oph.fi/fi/koulutus-ja-tutkinnot/ammattillinen-koulutus/tyoelamatoimikunnat>

Lisätietoja

Työelämätoimikuntien sihteeristö, tyoelamatoimikunnat@oph.fi

Työelämätoimikunnat
Arbetslivskommissioner

OPETUSHALLITUS
UTBILDNINGSSSTYRELSEN